

Utdrag av rapport om possementmaking, tvinning av snor og veving av bånd og tillaging av rosett med dusk/frynser, hempe og knapp/kopp.

Sjølingstad Uldvarefabrik har tidligere overtatt noen maskiner og utstyr fra bedrifter som har lagt ned sin produksjon, bl.a. Sommer & Zappfe. De siste maskinene som bedriften overtok kom fra Oslo Possementfabrikk. Disse består bl.a. av en maskin som lager snorer og rysjer, vev til snorer, spolemaskin, 5 forskjellige typer båndvever og garn til produksjon. Høsten 2012 står de fleste av disse maskinene i produksjonslokalene ved fabrikk, og noen av maskinene er i drift.

Prosjektet ved Sjølingstad Uldvarefabrik vil bestå av to faser. En fase høsten 2012 med dokumentasjon og opplæring i produksjon av snorer og en fase våren 2013 med produksjon av bånd og rosett med dusk, hempe og knapp. Agraman, burr og rysj kan ligge noe lenger fram i tid.

Som tradisjonsbærer(-e) innen faget var det naturlig å hente de som har brukt maskinene som Sjølingstad har overtatt og som daglig har jobbet innen faget i en årrekke. Som fagpersoner var det ansatte ved Sjølingstad som var aktuelle og som senere vil ha hovedansvar i forhold til å føre faget og produksjonen videre. Ansatte fra NHU på Lillehammer dokumenterte prosessene. Prosjektet gjennomføres med midler stilt til rådighet fra NHU og med avsatte midler og bruk av tid ved Sjølingstad Uldvarefabrik.

Tvinning av snor.

Vi deler selve tvinningen av snor i 4 deler; kjerne, glatt bise, bise med krus og ferdig snor. I vårt opplæringsprosjekt valgte vi å lage flere snorer som alle består av 4 biser. To biser som er glatte og to biser med krus. Tradisjonsbærer lager vanligvis glatte biser først og biser med krus etterpå, men dette er vel mest en vanesak.

Veving av bånd og tillaging av rosett med dusk/frynser, hempe og knapp/kopp.

Utgangspunktet for denne og siste delen av prosjektet med possementmaking var at vi skulle dokumentere og overføre kunnskap omkring laging av bånd på stedlige vevmaskiner. Underveis viste det seg at de maskinene som var tenkt brukt til veving av bånd, agramanvev, ikke ga det ønskede resultatet fullt ut. Tradisjonsbærer hadde imidlertid god erfaring med å lage rosett med dusk. Rosett med dusk hører bl.a. til innen møbeltapetserfaget som avslutning i fronten av armlener til tyngre stilmøbler. Med utgangspunkt i dette valgte vi å dokumentere både veving av snorer på maskin, agraman, og laging av rosett med dusk, som delvis er maskinarbeid og delvis håndarbeid. Langt det meste er her håndarbeid.

En utfyllende rapport beror hos Norsk håndverksinstitutt (tidligere Norsk handverksutvikling).